Trafikregionrådet
Kristoffer Tamsons (M)

INTERPELLATIONSSVAR

RS 2021–0729

2021-12-02

Svar på interpellation 2021:46 av Jens Sjöström (S) angående kollektivtrafikens bidrag till jämlikheten

Jens Sjöström (S) har ställt följande frågor till mig.

1. Tog du del av CES rapport och rekommendationer i april 2020 när de presenterades? Om ja vilka slutsatser drog du av dessa?

2. Tycker du att centrumets rekommendationer också var viktiga att använda och hur omsattes dessa i praktiken?

3. Hur arbetar du för att säkerställa att kollektivtrafiken bidrar till att motverka ojämlikhet och segregation?

4. Hur arbetar du för att säkerställa att de infrastrukturinvesteringar som beslutas om gynnar en jämlik utveckling för alla invånare i stockholmsregionen?

Som svar vill jag anföra följande:

Kollektivtrafiken fortsatte rulla trots att större delen av samhället stod still. Det är ett styrkebesked och skedde av en anledning. Bussarna, spårtrafiken och pendelbåtarna fortsatte enligt tidtabell för att undersköterskan, förskolepedagogen och lagerarbetaren skulle kunna ta sig till sina jobb. För att samhället, trots att större delar stod still, skulle kunna fortsätta fungera. För att våra barn skulle få undervisning, våra äldre den vård de behöver och för att post och leveranser skulle komma fram. Kollektivtrafiken knöt ihop regionen även i den mörkaste av stunder under pandemin.

En inkluderande, jämställd och jämlik region är grundläggande i de mål, program och riktlinjer som kollektivtrafikplaneringen utgår ifrån. Vi har såväl ett regionalt utvecklingsmål, det regionala trafikförsörjningsprogrammet som regionens riktlinje för investeringar och åtgärdsvalsprocess. Där alla lyfter frågan på ett strategiskt plan. I trafikförvaltningens arbetsordning beskrivs ansvaret för att samordna och utveckla området social hållbarhet.

Innan, under och efter pandemin kommer akademi och forskning utgöra viktiga kunskapskällor för kollektivtrafiken. För att utveckla och förbättra kan vi inte bara titta inåt, utan även blicka utåt och ta lärdom av andra. Det gäller såväl inom befintlig trafik som framtida investeringar.

Under pandemin har ett antal publikationer publicerats och utgjort kunskapsunderlag för trafikförvaltningen i sitt arbete. Utifrån dessa, där prognosen från Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin (CES) utgör en, konstateras att de som måste fortsätta resa till jobbet i större utsträckning är hänvisade till kollektivtrafiken. CES konstaterar även vikten av att upprätthålla kollektivtrafiken eller rent utav öka antalet avgångar. Med facit från 2020 har trafikförvaltningen agerat i enlighet med det senare. Detta dessutom med råge och genom hela pandemin.

I trafikförvaltningen inrättades det tidigt en tvärorganisatorisk trängselgrupp som har bevakat trängselsituationen, samt stått i kontakt med Folkhälsomyndigheten och andra berörda myndigheter för att stämma av rekommendationer kring hur risken för smittspridning skulle kunna minimeras. Med detta arbete som underlag vidtogs åtgärder i form av trafikeringsförändringar och andra styråtgärder.

Insatserna som har genomförts är sedan tidigare kända. Under 2020 kördes inte enbart full trafik, utan mer därtill. 50 000 extra bussavgångar genomfördes och tåg förlängdes i den spårbundna trafiken. Endast under sommarmånaderna 2020 ökades trafikutbudet på tunnelbanan med upp emot 45 000 vagnkilometer.

Extra bussavgångarna sattes in på några av belastade linjer, såväl i centrala Stockholm som i ytterområdena. På några av de hårdast belastade linjerna lyckades man upprätthålla en så hög turtäthet i rusningstrafik att fler avgångar inte skulle vara tekniskt möjliga att sätta in.

Ett intensivt arbete för att säkra busschaufförernas arbetsmiljö, minska trängseln och stoppa fuskåkande gjordes genom att installera skyddsglas ombord på våra bussar och tillsammans med vår leverantör hitta en lösning för att återuppta biljettkontrollerna. Sammantaget utgjorde dessa åtgärder viktiga insatser för att minska trängseln.

Situationen var dock utmanande. Ett dramatiskt tapp i biljettintäkter, ett drastiskt minskat resande och en otillräcklig kompensation från staten till trots kunde trafiken säkras tack vare koalitionens tydliga prioriteringar, ordning och reda i ekonomin samt kollektivtrafikens medarbetare och operatörers hårda arbete. Utan detta hade statens bristande kompensation tvingat kollektivtrafiken att ställa in och stänga ned.

Det arbete som gjorts i koalitionen, av kollektivtrafikens medarbetare och våra trafikoperatörer har varit avgörande i att hela Stockholms län har kunnat förlita sig på kollektivtrafiken, även när pandemins utbredning varit som allra störst. Det ska vi vara stolta över.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Stockholm den 2 december 2021

Kristoffer Tamsons